

103de vergadering

Dinsdag 1 juli 2008

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Verbeet

Tegenwoordig zijn 140 leden, te weten:

Aasted Madsen-van Stiphout, Agema, Anker, Aptroot, Arib, Atsma, Azough, Van Baalen, Bashir, Van Beek, Besselink, Bilder, Biskop, Blanksma-van den Heuvel, Blok, Blom, Van Bochove, Boekestijn, Boelhouwer, Bosma, Bouchibti, Bouwmeester, Brinkman, Van der Burg, Van de Camp, Cramer, Van Dam, Depla, Dibi, Tony van Dijck, Jan Jacob van Dijk, Jasper van Dijk, Van Dijken, Dijsselbloem, Duyvendak, Eijnsink, Ferrier, Fritsma, Van Geel, Van Gennip, Van Gent, Gerkens, Van Gerven, Gesthuizen, Gill'ard, Graus, Griffith, Van Haersma Buma, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heerts, Heijnen, Hessels, Van Heugten, Van Hijum, Ten Hoopen, Irrgang, Jacobi, Jager, Jansen, Jonker, Kalma, Kamp, Kant, Karabulut, Knops, Koopmans, Koppejan, Roland Kortenhorst, Koşer Kaya, Kraneveldt-van der Veen, De Krom, Kuiken, Langkamp, Leerdam, Van Leeuwen, Leijten, Lempens, Luijben, Madlener, Marijnissen, Mastwijk, Van Miltenburg, Neppérus, De Nerée tot Babberich, Omtzigt, Ormel, Ouwehand, De Pater-van der Meer, Pechtold, Peters, Polderman, Poppe, Van Raak, Remkes, Roefs, Roemer, De Rooij, De Roon, De Rouwe, Rutte, Samsom, Schermers, Schinkelshoek, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spekman, Spies, Van der Staaij, Tang, Teeven, Thieme, Tichelaar, Timmer, Van Toorenburg, Ulenbelt, Van der Veen, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verdonk, Vermeij, Vietsch, Van der Vlies, Voordewind, Vos, Jan de Vries, Waalkens, Weekers, Wiegman-van Meppelen Scheppink, Wilders, Willemse-van der Ploeg, De Wit en Wolbert,

en de heer Balkenende, minister-president, minister van Algemene Zaken, de heer Bos, viceminister-president, minister van Financiën, mevrouw Ter Horst, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer Plasterk, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Cramer, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, mevrouw Van der Hoeven, minister van Economische Zaken, de heer Klink, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw Vogelaar, minister voor Wonen, Wijken en Integratie, en mevrouw Bijleveld-Schouten, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

□

De **voorzitter**: U hebt allemaal de agenda voor deze dag en de volgende dagen gezien. Ik wil vandaag het vragenuur echt over een uur, dus om 15.00 uur, afronden, want anders beginnen wij deze week al met een uitloop en dat lijkt mij niet verstandig. Ik heb de minister verzocht om bondig te zijn in haar antwoorden. Ik verzoek de leden die aanvullende vragen stellen, ook om bondig te zijn.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Van der Burg aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie over **het bericht dat de minister voor WWI wederom de deadline niet haalt ten aanzien van de aanpak van de 40 wijken en de consequenties hiervan**.

□

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Voorzitter. In de Spits van vandaag staat dat de minister voor Wonen, Wijken en Integratie wederom de afgesproken deadline niet haalt bij het tekenen van de charters voor het opknappen van de veertig wijken. Na oktober, 30 november, 10 december, 1 februari, 1 maart en 1 juni wordt ook de deadline 10 juli niet gehaald.

De fractievoorzitter van de PvdA in Schiedam geeft aan dat in Schiedam pas na de zomervakantie in de gemeenteraad over het akkoord wordt gesproken. Ook in Amersfoort moet de gemeenteraad nog een besluit nemen. In de Tweede Kamer heeft de minister op 26 juni jongstleden gezegd dat alle wijkactieplannen en overeenkomsten tussen de gemeenten en het ministerie al rond waren. Het was slechts een kwestie van een gaatje vinden in de agenda om de charters met de minister te tekenen. Dat zou voor 10 juli gebeuren.

Dit roept vragen op. De VVD-fractie is ontstemd over het keer op keer niet halen van de gecommuniceerde deadlines. Kan de minister bevestigen dat in Schiedam pas na de zomervakantie zal worden getekend? Indien dit niet het geval is, hoor ik graag van de minister wanneer deze overeenkomsten dan wel worden besproken in de gemeenteraad en wanneer de charter wordt getekend. Als het bericht klopt, hoor ik graag of de minister de Tweede Kamer op 26 juni jongstleden verkeerd heeft

Van der Burg

geïnformeerd. Hoe kan de woordvoerder van het ministerie voor WWI zeggen dat hierdoor geen vertraging optreedt? Heeft de gemeenteraad volgens de minister niets in te brengen? Is de handtekening van de minister onder de charters dan niets waard? Zijn er nog andere charters die niet voor 10 juli zullen worden getekend?

□

Minister **Vogelaar**: Voorzitter. Ik kan mevrouw Van der Burg gerust en naar ik hoop ook tevreden stellen. Ik heb in het vorige overleg al gezegd dat er vier charters moeten worden getekend. Dordrecht wordt op 3 juli getekend. Dat is deze week. Schiedam wordt op 7 juli getekend. Amersfoort en Den Haag beide op 10 juli. Volgens mij zijn dat data die passen binnen de tijdslijmie die ik in het algemeen overleg met de Kamer heb afgesproken.

Mevrouw Van der Burg stipt aan dat er na de zomervakantie in de gemeenteraad van Schiedam over wordt gesproken. Mijn informatie strekt ertoe dat dit inderdaad zo is. Als minister maak ik een afspraak met een college. Het is natuurlijk altijd mogelijk dat een college of ik in mijn relatie tot de Kamer ter verantwoording wordt geroepen voor afspraken die in het kader van de bestuurlijke verantwoordelijkheid worden gemaakt. Dat kan ook het geval zijn in Schiedam, maar dat laat onverlet dat ik een akkoord sluit met het college van B&W, dat de afweging maakt of het wel of niet verantwoord is om dat te doen voordat het definitief in de raad besproken is. Zij hebben er eerder al een keer over gesproken in de raad, dus het is niet zo dat er helemaal niet over is gesproken.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik vind het toch wel bijzonder vreemd dat er charters worden getekend terwijl de gemeenteraad nog niet is gehoord, of in elk geval geen finaal besluit heeft genomen. Verwacht de minister geen vertraging als de gemeenteraad alsnog dwars gaat liggen? U zegt dat op 10 juli de charters in onder andere Amersfoort worden getekend. Ook daar zou de raad niet akkoord kunnen gaan, want die spreekt er vanavond over. Dat maakt niets uit? U garandeert dat die charters 10 juli allemaal getekend zijn?

Minister **Vogelaar**: Voorzitter. Met garanties geven moet je in dit leven altijd voorzichtig zijn. Ik heb gezegd welke afspraken ik met de colleges van B en W van de betreffende vier gemeenten heb gemaakt en welke data daarvoor in mijn en hun agenda zijn vastgelegd. Die colleges moeten zich tegenover hun raden verantwoorden.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Voorzitter. Ook de GroenLinksfractie maakt zich zorgen over de charters. Het zou eerst najaar 2007 rond zijn, nu is het zomer 2008. Hebt u alles onder controle? Loopt het zoals u het zich had voorgenoemen en is het nu ook rond met de financiën? Er zou namelijk nog gesproken worden, ook met de koepel Aedes, over hoe het na volgend jaar verder moet; ik spreek over de 75 mln.

Minister **Vogelaar**: Voorzitter. Ik heb de data genoemd en in een eerder overleg met de Kamer, waarbij mevrouw Van Gent niet aanwezig kon zijn, gezegd op

welke termijnen ik de laatste vier charters zou ondertekenen. Ik houd mij geheel aan de afspraak dat alles geregeld is op 10 juli, voordat ik zelf op vakantie ga. Er is afgesproken dat Aedes mij voor 1 september een voorstel doet voor de financiële afspraken na 2008. Dan zullen wij bezien of wij doorgaan met de heffing via het Centraal fonds of dat wij op een andere manier daarmee omgaan. Ik wacht dat af en informeer de Kamer na 1 september of er een voorstel van Aedes is en of Aedes voldoet aan de criteria die ik met de Kamer heb gewisseld.

De heer **Madlener** (PVV): Voorzitter. De minister haalt wederom haar eigen doelen niet. Dat stemt mijn fractie in ieder geval zeer gelukkig, want dit slechte en vooral ook zeer dure beleid wordt wat haar betreft helemaal niet uitgevoerd. Helaas horen wij zojuist dat het toch door schijnt te gaan; wij wachten dat af. Ik vraag de minister of zij in het komende zomerreces eens goed wil nadenken over het volgende, namelijk dat zij het hele beleid schrapt, dat zij het daarvoor gereserveerde geld teruggeeft aan de burgers in de vorm van belastingverlaging en dat zij zelf naar een leuke andere baan zoekt.

De **voorzitter**: Ik vind dit buiten de orde van het vragenuur en ook niet te maken hebben met het onderwerp, hoewel u ongetwijfeld een relatie kunt leggen. Wil de minister antwoorden?

Minister **Vogelaar**: Voorzitter. Ik denk voortdurend na in het leven. Ik zal dat dus ook in de zomer doen, alleen niet over een andere baan, want ik vind deze baan fantastisch. De eerste opmerking van de heer Madlener begrijp ik niet zo goed. Ik heb gezegd dat de vier laatste charters conform de afspraken met de Kamer op uiterlijk 10 juli getekend zijn. Ik begrijp niet hoe hij daaruit de conclusie kan trekken dat ik helaas mijn afspraken niet nakom. De heer Madlener vindt het misschien jammer dat ik hier kom vertellen dat ik het wel binnen de termijn realiseer, maar dat is iets anders dan de conclusie die hij trekt.

Mevrouw **Neppéus** (VVD): Voorzitter. Ik kom even terug op "voor 1 juli". Die datum is gepasseerd en nu zegt de minister dat zij de komende dagen de charters met de colleges tekent. Er komt ook alweer een nieuwe datum in beeld, namelijk 1 september. Dat is vreemd. Hoe ziet de minister, die ook geen bureaucratie wil hebben met handtekeningen, het feit dat de raad het hoogste orgaan in de gemeente is? Kan zij ook uitleggen waarom het voor haar het belangrijkste is dat het college tekent? Het gaat toch om de raad. Is zij dat met mij eens? Dan is die datum van 1 juli immers niet gehaald.

Minister **Vogelaar**: Voorzitter. Met alle respect, ik heb zojuist gezegd dat de afspraak die ik in het AO heb genoemd niet 1 juli, maar 10 juli betrof. Die data heb ik zojuist genoemd. Ik blijf daar dus binnen. Uw verwijzing naar 1 september betreft iets heel anders dan het wel of niet ondertekenen van de charters. Het zou handig zijn om die twee data toch uit elkaar te halen. De raad is inderdaad het hoogste college binnen een gemeente, maar dat wil niet zeggen dat een bestuur ook noodzaak is om alle besluiten aan die raad voor te leggen, zeker niet in een dualistisch systeem. Dat is volgens mij

Vogelaar

een afweging die dat bestuur regardeert in samenspraak met die raad.

De heer **Van der Ham** (D66): Voorzitter. De datum van 10 juli is voor mijn fractie van groot belang, maar de kwaliteit van de charters is nog belangrijker. Kan de minister garanderen dat, als de charters straks zijn ondertekend en in werking worden gezet, wij geen dubbelingen van beleid krijgen? Garandeert de minister dat oude plannen niet worden opgepoetst en als nieuw worden verkocht?

Minister **Vogelaar**: Wij hebben afgesproken dat wij dit zouden beoordelen. Het extra geld dat wordt geïnvesteerd, is bedoeld voor nieuwe, extra en aanvullende activiteiten. Ik heb met de Kamer afgesproken dat zij daarover dit najaar een analyse krijgt. Dan kan de Kamer een en ander beoordelen.

Vragen van het lid Karabulut aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie over de **noodkreet van de MBO Raad dat hij steeds minder inburgeringscursussen kan aanbieden vanwege financiële problemen**.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Voorzitter. Gisteren luidde de MBO Raad de noodklok over de inburgeringscursussen. Als de minister nu niet ingrijpt, gaan roc's helemaal stoppen met inburgeringscursussen. Als gevolg van de invoering van de marktwerking meldde zich in 2007 slechts 10% van het beloofde en beoogde aantal cursisten van 65.000. Er is sprake van bureaucratische rompslomp. Wij hebben te maken met lege klaslokalen. Er is een verlies van 38 mln. Honderden docenten zijn ontslagen bij de roc's, terwijl wij een groot tekort hebben aan goede docenten.

Hoe komt dit allemaal? Wij hebben een aantal jaren terug een goede infrastructuur opgebouwd via onze publieke onderwijsinstellingen, de roc's. Kennis en kwaliteit waren aanwezig, totdat een meerderheid van deze Kamer besloot de marktwerking in te voeren. De roc's moesten per se concurreren met private bedrijfjes. Het gevolg daarvan is dat wij nu niet alleen lange wachtlijsten hebben, maar ook lege klaslokalen. Het gevolg daarvan is dat wij niet langer gedreven docenten hebben, maar vooral gefrustreerde en ontslagen docenten. De kennis en de kwaliteit die onderwijsinstellingen in de loop der jaren hebben opgebouwd, worden afgebroken, omdat zij zo nodig moeten concurreren. Wat hebben wij daarvoor in de plaats gekregen? Heel veel bureaucratie, tientallen commerciële bureautjes en diverse assessmentbureaus, maar de cursisten, de mensen die inburgeringscursussen moeten volgen, de mensen van wie wij het belangrijk vinden dat zij de taal leren, kunnen geen cursus volgen. Dat is schandalig.

Ik vraag de minister om in te grijpen. Ik vraag de minister om te stoppen met de marktwerking op het gebied van de inburgeringstrajecten. Ik vraag de minister om afspraken te maken met de roc's en de gemeenten om te komen tot goede inburgeringscursussen en te voorkomen dat nog meer leraren worden ontslagen.

Minister **Vogelaar**: Voorzitter. Het is niet voor het eerst dat wij met de afgevaardigde van de Socialistische Partij van gedachten wisselen over de vraag of het introduceren van de marktwerking op het terrein van inburgering de oorzaak is van de ontstane problematiek. Ik kan niet anders dan herhalen wat ik al eerder in een gedachte-wisseling heb aangegeven, namelijk dat ik de opvatting van mevrouw Karabulut op dat punt niet deel. Mevrouw Karabulut constateert dat sprake is van een goede infrastructuur als het gaat om inburgering. Die opvatting deel ik. De conclusie, die mevrouw Karabulut niet noemt, maar die wel wij onder ogen moeten zien, is namelijk dat die goede infrastructuur helaas niet heeft geleid tot de gewenste kwaliteit van de resultaten van de inburgering tot nog toe. Wat dat betreft ligt het iets complexer dan mevrouw Karabulut nu voorstelt. Het is niet voor niets dat nagedacht is over een aantal aanpassingen in het inburgeringsbeleid. Dat heeft onder andere te maken met de resultaten van de inburgeringscursussen van de roc's, die in de afgelopen jaren onvoldoende waren.

Over de financiële problematiek voor 2007 wordt overleg gevoerd met de gemeenten en de koepels van de aanbieders, de MBO Raad en de private aanbieders. Dat overleg heb ik morgen. Zoals toegezegd, zal ik onmiddellijk na het overleg, deze week nog, de Kamer informeren over de uitkomsten van het overleg.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Voorzitter. De SP heeft wel vaker gelijk. Jammer genoeg zien minister en Kamer dat altijd pas later in. Ik kan dan ook voorspellen dat wanneer de oorzaak, marktwerking bij de inburgeringscursussen, niet weggenomen wordt, wij niet van de bureaucratie afkomen, dat de kwaliteit nog belabberder wordt en dat nog meer docenten ontslagen worden. De minister zegt een gesprek aan te gaan. Ik vraag haar nogmaals de Kamer toe te zeggen om een afspraak te maken met gemeenten en roc's. Zij moet zorgen dat de financiële problemen opgelost worden, zodat niet nog meer ontslagen vallen en de klaslokalen snel gevuld zijn met inburgeraars die staan te trappelen om een cursus te volgen.

Minister **Vogelaar**: Ik hoef niet toe te zeggen overleg te voeren. Dat overleg is allang gepland en vindt morgenochtend plaats. Ik kan mevrouw Karabulut dus geruststellen. Over de oorzaak van de ontstane situatie verschillen wij niet van opvatting. Er is te veel bureaucratie, met name op het uitvoeringsniveau bij de gemeente. Het is onaanvaardbaar dat er onvoldoende inburgeraars naar de cursussen gaan. Ik verschil echter van opvatting met mevrouw Karabulut dat hoofdoorzaak van de problemen invoering van de marktwerking is.

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. De klaslokalen bij de inburgeringscursussen staan inderdaad leeg. De minister en de SP gaan er echter volledig aan voorbij dat dit ook komt omdat heel veel allochtonen gewoonweg niet willen inburgeren en dus ook niet komen opdagen bij de verplichte inburgeringscursussen. De minister moet dat eerst aanpakken, niet met de huidige slappe sancties maar door de verblijfsvergunning in te trekken. Waarom laat dit kabinet immigranten in Nederland blijven die niet de bereidheid tonen om in te burgeren en de taal te leren?